

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าเรื่อง ลักษณะเฉพาะทางด้านเสียงของภาษาลาวในอำเภอเมืองจังหวัดนครปฐม สรุปได้ดังนี้

1. ชนิดของภาษาและแหล่งที่ใช้ภาษา

ภาษาลาวที่ใช้อยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม แบ่งเป็น 4 ภาษาย่อย และมีแหล่งที่ใช้ภาษาดังต่อไปนี้ (ดูแผนที่ในบทที่ 1 หน้า 17 ประกอบ)

1.1 ภาษาลาวโขง

แหล่งที่ใช้ภาษาลาวโขง คือ

ตำบลดอนยายหอม หมู่ที่ 7 บ้านดอนขนาด

หมู่ที่ 9 บ้านสะแกทราย หรือบ้านตากแดด

ตำบลสระกะเทียม หมู่ที่ 9 บ้านคอนทราย

1.2 ภาษาลาวครึ่ง

แหล่งที่ใช้ภาษาลาวครึ่ง คือ

ตำบลโพรงมะเดื่อ หมู่ที่ 1 บ้านนา

หมู่ที่ 2 บ้านหัวทุ่ง

หมู่ที่ 3 บ้านหนองนางแซ่

หมู่ที่ 5 บ้านโพรงมะเดื่อ

หมู่ที่ 9 บ้านหนองแขม

หมู่ที่ 10 บ้านหนองแก

หมู่ที่ 11 บ้านไร่

หมู่ที่ 12 บ้านหนองหมา

ตำบลทุ่งน้อย

หมู่ที่ 7 บ้านลำท่าโพ

1.3 ภาษาลาวใต้

แหล่งที่ใช้ภาษาลาวใต้ คือ

ตำบลหนองดินแดง หมู่ที่ 3 บ้านปากไกล หรือบ้านเหนือ

หมู่ที่ 4 บ้านหนองเสือ หรือบ้านใต้

หมู่ที่ 6 บ้านหนองเสือ หรือบ้านนอก

ตำบลโพรงมะเดื่อ หมู่ที่ 11 บ้านไร่

1.4 ภาษาลาวเวียง

แหล่งที่ใช้ภาษาลาวเวียงคือ

ตำบลสวนป่า หมู่ที่ 1 บ้านทุ่งแฝก

หมู่ที่ 4 บ้านหนองควายตาย

ตำบลสระกะเทียม หมู่ที่ 1 บ้านกลางลาดหญ้าแพรก

หมู่ที่ 2 บ้านตะวันคำลาดหญ้าแพรก

หมู่ที่ 10 บ้านหนองบัวลอย

2. การจัดกลุ่มภาษา

ภาษาลาวทั้ง 4 ภาษาย่อยดังกล่าว แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ตามลักษณะความสัมพันธ์ของภาษา และจำนวนหน่วยเสียง เพื่อความสะดวกในการอธิบายและเปรียบเทียบ ดังนี้

2.1 กลุ่มภาษาไทดำ ได้แก่ ภาษาลาวโขง

2.2 กลุ่มภาษาลาว ได้แก่ ภาษาลาวครั้ง ภาษาลาวใต้ และภาษาลาวเวียง

จากการศึกษาประวัติความเป็นมาของภาษาย่อย แต่ละภาษาและการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาเหล่านี้ ผู้วิจัยพบว่า ภาษาลาวโขงเป็นภาษาที่แตกต่างจากภาษาลาวครั้ง ภาษาลาวใต้ และภาษาลาวเวียง หลังจากวิเคราะห์ลักษณะทางด้านเสียงของภาษาลาวโขง ในอำเภอเมืองนครปฐมด้วยแล้ว ยิ่งเห็นเด่นชัดว่า ภาษาลาวโขงไม่ใช่ภาษากลุ่มเดียวกัน

ภาษาย่อยอื่น ๆ ที่นำมาวิจัย กล่าวคือ ภาษาลาวโขงไม่ได้เป็นภาษาย่อยในกลุ่มภาษา ลาว แต่เป็นภาษาย่อยในกลุ่มภาษาไทย ดังนั้นในการวิจัยลักษณะเฉพาะทางด้านเสียง ของภาษาลาว จึงไม่ควรรวมภาษาลาวโขงไว้ด้วย

อย่างไรก็ตาม เหตุผลในการรวมเอาภาษาลาวโขงมาไว้ในการศึกษาครั้งนี้ด้วย นั้น ผู้วิจัยได้ชี้แจงไว้แล้วในตอนต้นว่า การวิจัยลักษณะเฉพาะทางด้านเสียงของภาษา ลาวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม นั้น จะวิจัยภาษาย่อยทุกภาษาที่เรียกกันว่า ภาษาลาว ดังนั้น เพื่อให้เห็นว่าภาษาลาวโขงมีลักษณะเฉพาะอะไรบ้างที่แตกต่างไปจาก ภาษาย่อยในกลุ่มภาษาลาว ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรรวมเอาภาษาลาวโขงเข้าไว้ใน การวิจัยครั้งนี้ด้วย

3. จำนวนหน่วยเสียง

3.1 วรรณยุกต์

3.1.1 ภาษาลาวโขง

จำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาลาวโขง มี 6 หน่วยเสียง คือ

ว.1 ต่ำ-ขึ้น (24)

ว.2 กลาง-ขึ้น-ตก (354)

ว.3 กลาง-ขึ้น (35)

ว.4 สูง-ระดับ (44)

ว.5 กลาง-ระดับ (33)

ว.6 สูง-เลื่อนลง (43)

3.1.2 ภาษาลาวครึ่ง

จำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาลาวครึ่ง มี 5 หน่วยเสียง คือ

ว.1 กลาง-ตก-ขึ้น (313)

ว.2 ต่ำ-ขึ้น-ตก (243)

ว.3 สูง-ระดับ (44)

ว.4 กลาง-ขึ้น-ตก (353)

ว.5 สูง-ขึ้น (-เลื่อนลง) (45)

3.1.3 ภาษาลาวใต้

จำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาลาวใต้ มี 6

หน่วยเสียง คือ

- ว.1 ต่ำ - ขึ้น (24)
- ว.2 ต่ำ - ขึ้น - ตก (232)
- ว.3 สูง - ขึ้น - ตก (452)
- ว.4 กลาง - ระดับ (33)
- ว.5 ต่ำ - ตก (21)
- ว.6 สูง - ตก (41)

3.1.4 ภาษาลาวเวียง

จำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาลาวเวียงมี 6

หน่วยเสียง และคล้ายคลึงกับภาษาลาวใต้มาก คือ

- ว.1 ต่ำ - ขึ้น (24)
- ว.2 ต่ำ - ขึ้น - ตก (232)
- ว.3 กลาง - ขึ้น - ตก (353)
- ว.4 กลาง - ระดับ (33)
- ว.5 ต่ำ - ตก (21)
- ว.6 สูง - ตก (41)

3.2 พยัญชนะ

3.2.1 ภาษาลาวไซ่ง

จำนวนหน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาลาวไซ่งมี 19 หน่วยเสียง

คือ p, ph, b, t, th, k, kh, ʔ, c, f, s, h, m, n, ŋ, l, w และ j

เสียงเหล่านี้เป็นพยัญชนะต้นได้ทุกเสียง แต่เป็นพยัญชนะท้ายได้เพียง 7 เสียง คือ -p, -t, -k, -ʔ, -m, -n, และ -ŋ

3.2.2 ภาษาลาวครั้ง ลาวใต้ และลาวเวียง

จำนวนหน่วยเสียงพยัญชนะในกลุ่มภาษาลาวมีมากกว่าในภาษา

ลาวไซ่ง

1 หน่วยเสียง คือ d รวมเป็น 20 หน่วยเสียง เสียงพยัญชนะเหล่านี้เป็นพยัญชนะต้นได้ทั้งหมด แต่เป็นพยัญชนะท้ายได้เพียง 7 เสียง เหมือนกับในภาษาลาวโซ่ง

สำหรับพยัญชนะควบกล้ำในกลุ่มภาษาลาว คือ ภาษาลาวครั่ง ภาษาลาวใต้ และภาษาลาวเวียง ไม่มีเลย แต่ในภาษาลาวโซ่งมีเสียงพยัญชนะควบกล้ำ 3 เสียง คือ kw- khw- และ กว- เสียงพยัญชนะควบกล้ำทั้ง 3 เสียงนี้เป็นพยัญชนะต้นได้อย่างเดียว

3.3 สระ

จำนวนหน่วยเสียงสระในภาษาลาวโซ่ง ลาวครั่ง ลาวใต้ และ ลาวเวียง มี 18 หน่วยเสียงเท่ากัน แบ่งเป็นสระสั้น และสระยาว ได้ 9 คู่ ดังนี้ คือ i-i:, e-e:, ε-ε:, a-a:, w-w:, x-x:, u-u:, o-o: และ ɔ-ɔ:

สำหรับเสียงสระประสม ซึ่งมีทั้งสระประสมสองเสียง และสระประสมสามเสียง มีดังนี้

สระประสมสองเสียงในภาษาลาวโซ่งมี 15 เสียง คือ ia, iu, eu, εu, ai, a:i, aw, au, a:u, wa, xi, ui, ua, oi และ ɔi แต่ในภาษาลาวครั่ง ลาวใต้ และลาวเวียง ไม่มีเสียงสระประสม aw จึงมีเพียง 14 เสียง

ส่วนสระประสมสามเสียงในภาษาลาวโซ่ง ภาษาลาวครั่ง ภาษาลาวใต้ และภาษาลาวเวียง มี 3 เสียงเท่ากัน คือ iəw, wai และ uai

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ลักษณะเฉพาะทางด้านเสียงที่เป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นความแตกต่างของภาษาลาวแต่ละกลุ่มได้อย่างชัดเจนที่สุด คือ เสียงวรรณยุกต์ ส่วนความแตกต่างในเรื่องเสียงพยัญชนะ และเสียงสระมีน้อย และเมื่อนำผลการวิจัยนี้ไปเปรียบเทียบกับงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ดูบทที่ 1 บทนำ หน้า 21-25 ประกอบ) ปรากฏว่า จำนวนหน่วยเสียงและการแยกเสียงวรรณยุกต์คล้ายคลึงกันมาก แต่รายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะทางสัทศาสตร์ของเสียงวรรณยุกต์แตกต่างกันเล็กน้อย

นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบตารางการแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทถิ่นต่างๆ ที่ เจ. มาร์วิน บราวน์¹ เคยศึกษาไว้พบว่า การแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาลาวครั้ง ใกล้เคียงกับลาวกลุ่มหลวงพระบาง (Luang Prabang group) ซึ่งตรงกับคำบอกเล่าของผู้บอกภาษาที่ว่าบรรพบุรุษของพวกเขาอพยพมาจากหลวงพระบาง และการแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาลาวใต้ และลาวเวียง ใกล้เคียงกับลาวกลุ่มเวียงจันทน์ (Vientiane group) ซึ่งเป็นบรรพบุรุษของลาวใต้และลาวเวียงในอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ส่วนการแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาลาวโขง เจ. มาร์วิน บราวน์ ไม่ได้แสดงไว้ แต่อย่างไรก็ตามลักษณะการแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาลาวโขงที่พูด ในอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม มีความคล้ายคลึงกับการแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษา ไทดำ ที่ วัดเสียม เจ. เกตตี² เจย์ กับ โดโรธี ฟิปป์เงอร์³ และชาคริต อนันทรามัน⁴ เคยวิจัยไว้ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ภาษาลาวโขงไม่ใช่ภาษาในกลุ่มภาษาลาวตั้งได้กล่าวไว้แล้ว

1

J. Marvin Brown, From Ancient Thai to Modern Dialects, pp. 90-105.

2

William J. Gedney, "A Comparative Sketch of White, Black and Red Thai," p. 6.

3

Jay and Dorothy Fippinger, "Black Tai Phonemes. . .," pp. 90-91.

4

ชาคริต อนันทรามัน "ระบบหน่วยเสียงในภาษาไทดำหมู่บ้านนาป่าหนาด. . .," หน้า 88.

ข้อสังเกต

ผลพลอยได้จากการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งควรจะได้กล่าวถึงด้วย เพราะอาจจะอำนวยความสะดวกในด้านภาษาศาสตร์เชิงประวัติและเปรียบเทียบแก่ผู้สนใจ ดังนี้

1. ความสับสนในการใช้รูปตัวเขียนแทนเสียงพยัญชนะต้นในคำบางคำ

ในการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่ามีคำจำนวนหนึ่งซึ่งน่าจะเกิดความสับสนในการใช้รูปตัวเขียนแทนเสียงพยัญชนะต้น ได้แก่คำดังต่อไปนี้

คำที่	ความหมาย	ไทยมาตรฐาน	ลาวโขง	ลาวครึ่ง	ลาวใต้-ลาวเวียง
190	(คอย)ท่า	tha: ⁴	tha: ⁵	tha: ⁴	tha: ⁶
221	เต่า	thau ⁴	thau ⁵	thau ⁴	thau ⁵
226	(น้ำ)ท่วม	thuam ⁴	thuam ⁵	thuam ⁴	thuam ⁵
362	แข็ง	khe: ⁴	ke: ⁴	khe: ³	khe: ⁴
369	คว่ำ	khwam ⁴	khwam ⁵	khwam ⁴	khwam ⁵
403	ขว้าง	khwa: ⁴	kwa: ⁴	khua: ³	khia: ⁴
428	(เสือ)โคร่ง	khro: ⁴	kho: ⁵	kho: ⁴	kho: ⁵
542	(น้ำ)เชี่ยว	chiau ⁴	ciau ⁴	khiau ⁴	khiau ⁵
737	ผึ้ง	nwŋ ⁴	nwŋ ⁵	nwŋ ⁴	nwŋ ⁵
758	(เป็น)นิ้ว	niu ⁴	niu ⁵	niu ⁴	niu ⁵
780	เง่า	ŋau ⁴	ŋau ⁵	ŋau ⁴	ŋau ⁵
791	เล็ม	lem ⁴	-	lem ⁴	lem ⁵
793	เล่น	len ⁴	-	len ⁴	len ⁵
903	ว่าง	wa: ⁴	wa: ⁵	wa: ⁴	wa: ⁵
907	ว้าย(น้ำ)	wa:i ⁴	-	wa:i ⁴	wa:i ⁵
934	ยุง	juŋ ⁴	juŋ ⁵	juŋ ⁴	juŋ ⁵

การที่จะทราบว่าความสับสนในการใช้รูปตัว เขียนแทนเสียงพยัญชนะต้น
ในคำเหล่านี้เกิดขึ้นในภาษาไทยมาตรฐานหรือในภาษาอื่น ๆ ที่ใช้ในการวิจัย อาจพิจารณา
ได้จากเหตุผลดังต่อไปนี้

จากภาพที่ 8 หัดมาเฉพาะการแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐาน (ดูหน้า 67)

	A	B	C	DL	DS
1	ว.1				
2		ว.3	ว.4	(ว.3)	
3	ว.2				
4		(ว.4)	ว.5	(ว.4)	(ว.5)

จากภาพแสดงการแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจะเห็นว่า เสียง
วรรณยุกต์ที่ 4(ว.4) เกิดในพยัญชนะต้น ซึ่งในการเขียนพยัญชนะต้นเป็นอักษรคำ มีรูป
วรรณยุกต์เอกกำกับอักษรสูง หรืออักษรต่ำที่มี ห นำ มีรูปวรรณยุกต์โทกำกับ และในพยัญชนะ
ตาย ซึ่งในการเขียนพยัญชนะต้นเป็นอักษรคำ ด้วยเหตุนี้รูปตัว เขียนในภาษาไทยซึ่งแทน
เสียงพยัญชนะหรือคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 จึงมีได้ 2 รูป ตัวอย่าง เช่น นีว- หนีว,
เล่น- เหล้น, ท่วม- ถ่วม เป็นต้น และอาจจะเป็นไปได้ว่าภาษาที่สืบทอดมาถึงสมัยปัจจุบัน
ได้มีความสับสนในการใช้พยัญชนะต้นเกิดขึ้นในการเขียนภาษาไทยมาตรฐาน และเมื่อ
พิจารณาจากภาษาลาวโซ่ง ภาษาลาวครั่ง ภาษาลาวใต้ และภาษาลาวเวียง ประกอบด้วย
แล้ว จะเห็นว่า การเขียนคำดังกล่าวในภาษาไทยมาตรฐานน่าจะเกิดความสับสนได้จริง
ตัวอย่าง เช่น คำที่ 266 "(น้ำ)ท่วม" ถ้าเป็นคำที่เขียนด้วยพยัญชนะต้น

เป็นอักษรคำ มีรูปวรรณยุกต์เอกกำกับในภาษาไทยมาตรฐาน น่าจะเป็นคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาลาวโข่ง ภาษาลาวใต้ ภาษาลาวเวียง และมีเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาลาวครั้ง (ดูบทที่ 3 วรรณยุกต์ หน้า 67) แต่ในที่นี้เสียงวรรณยุกต์ในคำนี้ ในภาษาลาวโข่ง ภาษาลาวใต้ และภาษาลาวเวียง เป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ส่วนในภาษาลาวครั้งเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ซึ่งจะต้องตรงกับเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาไทยมาตรฐาน ซึ่งในการเขียนใช้อักษรสูง หรืออักษรคำที่มี ห นำ เป็นพยัญชนะต้น และมีรูปวรรณยุกต์โทกำกับ นั่นคือ น่าจะเขียนว่า "ถ่วม"

ในทางตรงกันข้าม คำที่ 362 "แข่ง" ถ้าดูตามรูปการเขียนในภาษาไทยมาตรฐาน ควรจะเป็นคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาลาวโข่ง ภาษาลาวใต้ ภาษาลาวเวียง และมีเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาลาวครั้ง แต่จากข้อมูลจะเห็นว่ามิได้เป็นดังนั้น จึงน่าจะเป็นคำที่ในการเขียนภาษาไทยมาตรฐาน ใช้อักษรต่ำเป็นพยัญชนะต้น และมีรูปวรรณยุกต์เอกกำกับ คือ "แข่ง"

อย่างไรก็ตาม การที่จะตัดสินว่าความสับสนในการใช้รูปพยัญชนะต้นในคำเหล่านี้เกิดขึ้นในภาษาไทยมาตรฐาน หรือในภาษาอื่น ๆ ที่ใช้ในการวิจัยนั้น ควรจะได้พิจารณางานวิจัยอื่นที่เกี่ยวกับภาษาในตระกูลไทประกอบด้วย

ฟง ไกว ลี¹ ได้แยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยดั้งเดิมไว้ดังนี้

พยัญชนะต้น ไม่ก้อง (Voiceless initial)	A1	B1	C1	D1 { S L
พยัญชนะต้น ก้อง (Voiced initial)	A2	B2	C2	D2 { S L

¹Fang Kuei Li, A Handbook of Comparative Tai, pp.25-28

ดูคำจำกัดความของ A, B, C, DS และ DL ในบทที่ 3 วรรณยุกต์ หน้า 50-51

ในการเขียนภาษาไทยมาตรฐานปัจจุบัน พยัญชนะต้นของคำที่อยู่ในช่อง A1, B1, C1 และ D1 คือ อักษรสูง อักษรต่ำที่มี ห นำ และอักษรกลาง ส่วนพยัญชนะต้นในช่อง A2, B2, C2 และ D2 คือ อักษรต่ำ

ในการเปรียบเทียบภาษาไทย (Siamese) ภาษาลุงเซา (Lung-chow) และภาษาไป๋ฮาย (Po-ai) เพื่อสร้างระบบเสียงในภาษาไทยทั้งเดิม ขึ้นนั้น ฟัง ไกว สี ได้สร้างเสียงวรรณยุกต์และเสียงพยัญชนะต้นของคำบางคำที่ผู้วิจัย ให้อธิบายเห็นว่าน่าจะมีความสับสนเกิดขึ้นในการเขียนไว้ดังนี้ (ดูหน้า 133)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำที่	ความหมาย	เสียงภาษาไทดั้งเดิม	
		วรรณยุกต์	พยัญชนะต้น
1	(คอย)ท่า	C1	*th ¹
2	เต่า	C1	*th ²
3	(น้ำ)ท่วม	C1	*th
4	แข็ง	B2	*y ³
5	คว่ำ	C1	*xw ⁴
6	นั่ง	C1	*hn ⁵
7	เง่า	C2	*ŋ ⁶
8	เล่น	C1	*hl ⁷
9	ว่าง	B2	*w ⁸
10	วาย	C1	*hw ⁹
11	ยุง	C1	*hñ ¹⁰

¹ Tang Kuei Li, A Handbook of Comparative Tai, p. 120.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 102

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 105 - เสียง *y คือ เสียงพยัญชนะเสียดแทรก
เกิดที่เพดานอ่อน ก้อง (voiced velar fricative)

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 204 - เสียง x คือ เสียงพยัญชนะเสียดแทรก
เกิดที่เพดานอ่อน ไม่ก้อง (voiceless velar fricative)

⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 115

⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 204

⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 137

⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 81

⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 82

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 177

ถ้าพิจารณาจากเสียงภาษาไทยดั้งเดิมที่ พัง ไกว สี สร้างขึ้น พบว่า คำที่ น่าจะเขียนผิดในภาษาไทยมาตรฐานปัจจุบัน คือ

คำที่	ความหมาย	ควรเขียนว่า
190	(คอย)ท่า	ถ้ำ
221	เฒ่า	เถ่า ¹
226	(น้ำ)ท่วม	ถ่วม
362	แข็ง	แก่ง
369	คว่ำ	ขว่ำ
737	นั่ง	หนั่ง
793	เล่น	เหล่น
907	ว่าย(น้ำ)	หว้าย
934	ยุ่ง	หยุ่ง

คำว่า "เง่า" ซึ่ง พัง ไกว สี ถือว่ามีเสียงวรรณยุกต์ C2 นั้น ถ้าจะ เขียนให้ถูกต้องในภาษาไทยมาตรฐานต้องเขียนว่า "เง้า" แต่ถ้าพิจารณาเฉพาะกับ ภาษาที่นำมาวิจัยควรจะใช้เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ซึ่งพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำที่มี ท นำ คือ "เหง้า" อย่างไรก็ตาม คำนี้ในภาษาไทยมีใช้ทั้งคำว่า "เง่า" และ "เหง้า" ซึ่งถ้า เทียบกับเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยดั้งเดิมแล้ว แสดงว่าเขียนผิดทั้งสองคำ

ถ้าพิจารณา คำว่า "ว่าง" จากภาษาลาวโขง ลาวครึ่ง ลาวใต้ และ ลาวเวียงแล้ว น่าจะเขียนว่า "หว้าง" ในภาษาไทยมาตรฐาน แต่เมื่อดูเสียงวรรณยุกต์ และเสียงพยัญชนะต้นในภาษาไทยดั้งเดิม จะเห็นว่าภาษาไทยมาตรฐานใช้ถูกต้องแล้ว (ถ้าผลการวิเคราะห์ของ พัง ไกว สี ถูกต้อง) ดังนั้น ความสับสนจึงน่าจะเกิดขึ้นใน ภาษาย่อยอื่น ๆ ที่นำมาวิจัย

¹ในศิลาจารึกวัดศรีชุม จังหวัดสุโขทัย ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 52 มีคำว่า ผู้เถ่า "ผู้เฒ่า"

ส่วนคำว่า "ขว้าง" "(เสื่อ)โคร่ง" "(น้ำ)เขียว" "น้ำ" และ "เล่ม" ซึ่งไม่มีตัวอย่างในภาษาไทยดั้งเดิมมาเปรียบเทียบ อาจจะต้องหาเหตุผลอื่น ๆ มาประกอบในการที่จะพิจารณาตัดสินว่า ความสับสนในเรื่องการเขียนและการออกเสียง คำเหล่านี้เกิดขึ้นในภาษาไทยใดและในลักษณะไหน

2. การใช้รูปตัวเขียนแทนเสียงในภาษาไทยสมัยโบราณ

จากข้อมูลภาษาลาวโขงที่นำมาวิจัยครั้งนี้ พบว่า คำที่เขียนด้วยรูปสระ "ใ" ในภาษาไทยมาตรฐานแทบทุกคำจะเป็นเสียงสระประสม aw ในภาษาลาวโขง ลักษณะดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้รูปหรือสัญลักษณ์ แทนเสียงในภาษาไทยสมัยโบราณนั้นมีเหตุผล กล่าว คือ รูป หรือสัญลักษณ์ 1 อย่าง ควรใช้แทนเสียงเพียง 1 เสียงเท่านั้น แต่การที่เราออกเสียง "ใ" และ "ใ" เหมือนกันในภาษาไทยปัจจุบัน อาจเป็นเพราะภาษามีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ง่ายขึ้นและประหยัดขึ้น เสียงสระที่แท้จริงของรูป "ใ" จึงหายไปในประเทศไทยปัจจุบัน ในขณะที่ภาษาไทยถิ่นอื่น ๆ เช่น ภาษาไทดำ¹ ภาษาไทใหญ่² ภาษาแสก³

¹William J. Gedney, "A Comparative Sketch of White, Black and Red Tai," p. 39.

²บรรจบ พันธุเมธา, "ลักษณะภาษาไทยใหญ่เทียบกับภาษาไทยกรุงเทพฯ" สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ฉบับพิเศษ (ธันวาคม 2507): หน้า 163-165.

³William J. Gedney, "The Saek Language of Nakorn Phanom Province," JSS 58.1 (1970); วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์, ภาษาแสก. (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519). และ อีระพันธ์ ล.ทองคำ, ข้อมูลซึ่งยังไม่ได้พิมพ์เผยแพร่.

ภาษาพวน¹ ภาษาลุงเขาและภาษาโปอาย² เป็นต้น ยังคงรักษาความแตกต่างนี้ไว้ได้

คำที่มีเสียงสระ aw ในภาษาลาวโขง ได้แก่

คำที่	ความหมาย	ภาษาลาวโขง
94	(สะ)ไก	paw ⁶
126	ใบ(ไม้)	baw ¹
177	ใต้	taw ⁵
261	โต	law ¹
515	ใจ	caw ¹
535	ใช้	caw ⁶
605	ใส	saw ¹
606	ใส่	saw ³
658	ให้	haw ⁵
707	ใหม่	maw ³
940	ใหญ่	paw ³
941	โย	jaw ²

¹Wilaiwan Wichienrot Khanittanan, "The Influence of Siamese on Five Lao Dialects", pp. 56-57.

ทิศโนย อารมณัฐย, "การศึกษาเปรียบเทียบเสียงของคำในภาษาพวนกับภาษาไทยมาตรฐาน" (ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521), หน้า 50-51.

²Fang Kuei Li, A Handbook of Comparative Tai, p. 289.

นอกจากเรื่องเสียงสระดังกล่าวแล้ว การใช้รูป อย- แทน เสียงพยัญชนะในภาษาไทยปัจจุบัน ซึ่งมีคำที่เขียนด้วย อย- อยู่ เพียง 4 คำ คือ ออย่า อยู่ อย่าง และอยาก นั้น จากข้อมูลพบว่ามีความบางคำซึ่งน่าจะเขียนด้วย อย- ด้วย ได้แก่

คำที่	ความหมาย	ไทยมาตรฐาน	ลาวโขง	ลาวครึ่ง	ลาวใต้-ลาวเวียง
914	เย็น	jen ²	jen ¹	jen ²	jen ²
919	ยา	ja: ²	ja: ¹	ja: ²	ja: ²
931	ยม	jw:m ²	jw:m ¹	jw:m ²	jw:m ²
932	ย็น	jw:n ²	jw:n ¹	jw:n ²	jw:n ²

ดวงเดือน สุวัตติ และปราณี กุลละวณิชย์¹ ได้ศึกษาเรื่อง อย, ย, หญ, และ ญ ว่า ภาษาไทยปัจจุบันใช้รูปเหล่านี้แทนเสียง [j] นั้น แต่เดิมออกเสียงแต่ละตัวว่าอย่างไร และได้กลายมาเป็นเสียงเดียวกันในปัจจุบันได้อย่างไร ทั้งนี้ จากการศึกษาศิลาจารึกสมัยสุโขทัย 11 หลัก พบว่า ในสมัยสุโขทัยมีคำที่เขียนด้วย อย-, ย-, หญ- และ ญ- อยู่ทั่วไป แต่ไม่มีคำที่เขียนด้วย หย- ซึ่งมีใช้ในภาษาไทยปัจจุบันอยู่แล้ว ในทางด้านภาษาศาสตร์เชิงประวัติถือว่ารูปตัวเขียนหนึ่งรูปใช้แทนเสียงเพียงหนึ่งเสียงเท่านั้น ดังนั้นในสมัยสุโขทัยเสียงของ อย-, ย-, หญ- และ ญ- ต้องแตกต่างกัน คือ เป็น 4 เสียง ฟัง ไหว สั ได้ศึกษาเปรียบเทียบภาษาไทถิ่น และได้กำหนดหน่วยเสียงภาษาไทยดั้งเดิม 4 เสียง ซึ่งแทนด้วยรูปตัวเขียนเหล่านี้ กล่าวคือ *ʔj แทนด้วย อย-, *j แทนด้วย ย-, *hʔ แทนด้วย หญ- และ *hʔ แทนด้วย ญ- โดยอธิบายว่า *ʔj และ *hʔ ซึ่งเป็นพยัญชนะเสียงไม่ก้อง (voiceless consonants) เกิดในคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ A1, B1, C1 และ D1 ส่วน *j และ *hʔ ซึ่งเป็นพยัญชนะเสียงก้อง (voiced consonants) เกิดในคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ A2, B2, C2 และ D2

¹Duangduen Suwattee and Pranee Kullavanijaya, "A Study of อย, ย, หญ and ญ," in Tai Linguistics in Honor of Fang Kuei Li, ed. Thomas W. Gething; Jimmy G. Harris and Pranee Kullavanijaya (Bangkok: Chulalongkorn University Press, 1976), pp. 214-224.

จากการศึกษาข้อมูลในศิลาจารึกสมัยสุโขทัย สรุปได้ว่าคำที่เคยใช้
 อย-ในสมัยสุโขทัย ได้กลายมาเป็นคำซึ่งใช้ อย-, หย- และ ย- ในสมัยปัจจุบัน และ
 เป็นที่น่าสังเกตว่า คำที่เขียนด้วย อย- และ หย- จะแทนเสียงพยัญชนะต้นเสียงเดียวกัน
 และมีเสียงวรรณยุกต์เดียวกันด้วย นั่นคือ ผู้ใช้ภาษาในปัจจุบันอาจสะกดคำโดยใช้ หย-
 แทน อย- ได้ เช่น "หย่า" แทน "อย่า" หรือ "หยาก" แทน "อยาก" เป็นต้น ด้วย
 เหตุนี้คำที่เขียนด้วย อย- จึงมีใช้อยู่เพียง 4 คำ คือ อย่า อยู่ อย่าง และอยาก
 ในขณะที่คำซึ่งเขียนด้วย หย- มีเป็นจำนวนมาก เช่น หย่า, หยุก, หย้า, หยาด ฯลฯ

จากการเปรียบเทียบภาษาสองสมัย คือ สมัยสุโขทัย และสมัยปัจจุบัน แสดง
 ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของรูปตัวเขียน และการเปลี่ยนแปลงนี้ต้องเกิดขึ้นหลังจาก
 สมัยสุโขทัย จากศิลาจารึกสมัยสุโขทัย มีคำที่เขียนด้วย อย- คำอื่น ๆ นอกจากสี่คำ
 ดังกล่าวแล้ว ได้แก่

สุโขทัย	ปัจจุบัน
อยา	ยา
(อยา)อยุก	หยุก
อยีน	ยีน
อย้าว	เหย้า
อยยบ	เหยียบ
อยำ	ยำ (เกรง)
อยงง	(ไป)ยัง

ถ้าพิจารณาเสียงวรรณยุกต์ A1 และ A2 ของภาษาไทยดั้งเดิมซึ่งเกิดในคำที่
 มีเสียงพยัญชนะต้น *?j และ *j ตามลำดับ จะได้ว่า

1. คำที่มีเสียงพยัญชนะต้น *?j และมีเสียงวรรณยุกต์ A1 ในภาษาไทย
 ดั้งเดิม จะต้องกลายเป็นคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาลาวครั้ง
 ภาษาลาวใต้และ ภาษาลาวเวียง กับมีเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาลาวโขง ปัจจุบัน
 (ดูรายการคำหน้า 137 ประกอบ)

2. คำที่มีเสียงพยัญชนะต้น * j และมีเสียงวรรณยุกต์ A2 ในภาษาไทยดั้งเดิม จะต้องกลายเป็นคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาลาวโซ่ง และภาษาลาวครั่ง ส่วนในภาษาลาวใต้ และภาษาลาวเวียงจะมีเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 (ดูบทที่ 3 วรรณยุกต์ หน้า 67 ประกอบ)

ดังนั้นจะเห็นว่า คำที่ได้จากข้อมูล (ดูหน้า 137) และผู้วิจัยคิดว่า น่าจะเขียนด้วยพยัญชนะต้น อย- นั้น ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ในข้อ 1. ดังกล่าวทุกประการ

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาริวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะ เรื่องที่น่าสนใจในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบ ภาษาลาวโซ่ง ภาษาลาวครั่ง ภาษาลาวใต้ หรือภาษาลาวเวียง ในอำเภอเมือง กับอำเภออื่น ๆ ในจังหวัดนครปฐม (ดูภาคผนวก ก. : ข้อมูลเกี่ยวกับการกระจายของลาวกลุ่มต่าง ๆ ในจังหวัดนครปฐม
2. ควรศึกษาและวิจัยภาษาลาวโซ่ง ภาษาลาวครั่ง ภาษาลาวใต้ หรือภาษาลาวเวียง ในจังหวัดอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกัน แล้วนำผลการวิจัยมาศึกษาเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่ทำไว้แล้ว
3. ควรศึกษาและวิจัย ภาษาลาวโซ่ง ภาษาลาวครั่ง ภาษาลาวใต้ หรือภาษาลาวเวียง ในเรื่องคำ ความสัมพันธ์ระหว่างคำ และความหมาย
4. ควรศึกษาและวิจัย ภาษาลาวโซ่ง ภาษาลาวครั่ง ภาษาลาวใต้ ภาษาลาวเวียง หรือภาษาชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ทั้งในและนอกประเทศ ในด้านภาษาศาสตร์เชิงประวัติ เปรียบเทียบ สังคมวิทยา และในด้านคติชนวิทยา
5. ควรศึกษาและวิจัยภาษาชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในตระกูลไท ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ ระบบไวยากรณ์ และความหมาย ในเชิงปัจจุบัน หรือเชิงประวัติ